

nem mindennapos képességű mester munkájára vallanak.

A csíkszentmihályi falkép mellett a csíksomlyói Salvator kápolnában találunk még egy XVIII. században készült Szent László ábrázolást. A kápolna karzatának ötkazettás mellvédjén Szent László a *Patrona Hungariae* feliratú Madonna és Szent István király társaságában van megfestve.

A számos emlék ellenére is a meglepetés erejével hat az a tény, hogy a középkorban egyetlen csíki templomot sem szenteltek Szent László tiszteletére. Talán nem járunk túlságosan távol az igazságtól, amikor úgy véljük, hogy amikor 1192-ben, III. Béla uralkodása alatt Lászlót szentté avatták, a középkori csíki plébániatemplomok már álltak – legalábbis erre engednek következtetni a régészet legújabb eredményei. Csíkszék első templomát, amelynek Szent László lett a patrónusa, 1823–1835 között építették Szentsimonban az Endes Miklós alkirálybíró által az egyháznak adományozott telken. Szentsimon és a szomszédos Csátószeg 1959-ig egy egyházközséget alkottak. A plébániatemplom Csátószegen volt, míg Szentsimonban egy Szent László tiszteletére emelt kápolna állt. Helyére épült a XIX. század elején a már említett templom. A magyar honfoglalás millenniumi évében Szépvízen szenteltek egy másik templomot, azt Szent László király védelmébe ajánlva.

Végül meg kell említenünk Árpád-házi királyunk emlékét megörökítő legújabb alkotásokat is, a szentsimoni és a szépvízi Szent László-szobrokat. Csík első szabadtéri Szent László-szobrát 2007. június 24-én avatták fel László herceg királlyá koronázásának 930. évfordulóján. A három méter magas, több mint egy tonna súlyú, szürke vulkanikus gránitból készült mellszobor Dóczy András csíkszeredai kőfaragóművész munkája. A Szépvíz központjában 2009. június 27-én leleplezték, egész alakos, bronzba öntött Szent László-szobor pedig a szovátai Bocskay Vince szobrászművész munkáját dicséri.

Forró Albert

Énlaka-konferenciák

Ezzel a megnevezéssel indítottak két évvel ezelőtt rendezvénysorozatot, amelynek meghívottjai – elsősorban társadalomtudományokkal és közművelődéssel foglalkozó szakemberek – kizárólag a településsel kapcsolatos témákról adtak elő. *Tanulmányok Énlaka történetéről és kultúrájáról* címen múlt évben jelent meg az elegáns kivitelezésű, színes felvételekkel illusztrált könyv, a 2007. október 6-án ott tartott konferencia tanulmánykötete Visy Zsolt régészprofesszor szerkesztésében, Szávai Márton közreműködésével, kiadta a Pro Énlaka Alapítvány és a Pécsi Tudományegyetem Régészet Tanszéke.

2009. szeptember 24–26-án *Mesterségek a székely közösségekben* címmel szervezték meg a második konferenciát, amelyen számos intézmény (székelykeresztúri, sepsiszentgyörgyi, székelyudvarhelyi múzeum, kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem, a szervező Pro Énlaka Alapítvány és a Pécsi Tudományegyetem Régészeti Tanszéke, a marosvásárhelyi Sapientia Egyetem Humántudományok tanszéke) szakemberei, illetve néprajzosok, fiatal kutatók vettek részt. A témákat a tágabb vidék – Énlakától, Kőröspataktól Székelykeresztúrig, Oroszhegyig, Vargyasig – szolgáltatta, a rendezvény utolsó napján

pedig a résztvevők környékbeli tanulmányútra indultak.

A megnyitóbeszéd előtt a faluhoz kötődő Czire Alpár fotós *Vallo-más Énlakához* címen összeállított kiállítását tekinthettük meg, amelynek kapcsán az alkotó kiemelte: a 420 éve unitárius településnek 402 éve van iskolája, és a képek által időutazásra csábítja a nézőt. Értjük azt a célzást is, hogy ott közelebb van az ég a földhöz – nem csupán földrajzi elhelyezkedése miatt. Ennél szomorúbb, hogy a pár évtizede felső tagozatos iskola éppen ettől a tanévtől kezdve szűnt meg, takarékoságot célzó országos rendelkezés eredményeképpen. Még nem eléggé ismert a legnagyobb magyar mondása, miszerint aki az oktatáson próbál takarékoskodni, az a nemzet jövőjén spórol... Visy Zsolt pécsi professzor abbéli reményét fogalmazta meg, hogy a konferencia tekintélyének növekedése hozzá fog járulni Énlaka közösségének újbóli virágzásához.

P. Buzogány Árpád

